

Susanne Bro Lundgren
Valbyvej 73
3200 Helsingø

J.nr. 2022-15-79-02289
Ref. ANMWE
Dato: 19-06-2023

Dansk Islandshesteforening
Bedervej 101
8320 Mårslet

Afgørelse vedrørende klage over Dansk Islandshesteforening

Fødevarestyrelsen, Dyrevelfærd og Veterinærmedicin, modtog den 5. april 2002 en henvendelse fra Susanne Bro Lundgren, som omhandler Dansk Islandshesteforenings administration af foreningens stambog og avlsprogram for renracede islandsheste.

Den 14. juli 2022 besvarede Fødevarestyrelsen henvendelsen og henviste Susanne Bro Lundgren til at søge de rejste spørgsmål afgjort ved en anke til Dansk Islandshesteforening i henhold til foreningens avlsprogram.

Susanne Bro Lundgren har efterfølgende fastholdt, at der er tale om en klage over, at Dansk Islandshesteforening på en række punkter ikke overholder EU-forordning 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genealogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr mv. (dyreavlsforordningen)¹.

Fødevarestyrelsen har herefter besluttet at behandle Susanne Bro Lundgrens henvendelse som en klage over, at Dansk Islandshesteforenings avlsprogram og administrationen heraf ikke lever op til dyreavlsforordningen.

Fødevarestyrelsen anser både Susanne Bro Lundgren og Dansk Islandshesteforening som parter i sagen, hvorfor afgørelsen er stilet til begge.

Indledningsvis skal Fødevarestyrelsen beklage den lange sagsbehandlingstid.

Hovedpunkter i Susanne Bro Lundgrens klage

I klagen af den 5. april 2023 har Susanne Bro Lundgren anført bl.a., at stambogsreglementet for den danske datterstambog for islandske heste alene tillader avl på kårede hingste. Avlere, der ikke opfylder betingelserne i det danske stambogsreglement, er derfor nødt til at få en eksempelvis tysk bedækningstilladelse for efterfølgende at kunne opnå en EU-bedækningstilladelse under internationalt afsnit ved Dansk Islandshesteforening (DI). Susanne Bro Lundgren har oplyst, at den islandske moder-

¹ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genealogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr, hybridavlssvin og avlsmateriale herfra og om ændring af forordning (EU) nr. 652/2014, Rådets direktiv 89/608/EØF og 90/425/EØF og ophævelse af visse retsakter på området for dyreavl (»dyreavlsforordning«)

stambog og International Federation of Icelandic Horse Associations (FEIF) herimod følger principper om fri avl på racerene, sundhedsgodkendte avlsdyr.

Susanne Bro Lundgren har videre anført, at DI nu inddrager allerede udstedte, flerårige EU-bedækningstilladelser med henvisning til, at der ikke længere kan opnås flerårige bedækningstilladelser i Tyskland. Susanne Bro Lundgren har hertil anført, at de tyske tilladelser udstedes tidsubegrænset, og at det alene er betalingen, der er årlig.

Herudover har Susanne Bro Lundgren anført, at afkom avlet af racerene hingste, der ikke er godkendt af DI, alene kan få udstedt et såkaldt "sort pas". Sådanne afkom må ikke starte stævner under DI, selvom de er påvist racerene med DNA og dermed kan godkendes af FEIF og bør være berettigede til optagelse i stambogen. Afkommets pas kan alene opgraderes til et såkaldt "rødt pas" på dispensation, og hvis den hingst, afkommet er avlet på, er godkendt af DI. Klager har hertil anført, at dispensationspraksis ikke er ensartet, og at gebyrerne i dispensationssager og for "sorte pas" er forhøjede i forhold til andre sager.

Endelig har Susanne Bro Lundgren anført bl.a., at hvis der avles på en kåret hingst, der endnu ikke har opnået bedækningstilladelse, koster det et strafgebyr, og avleren kan ekskluderes fra DI. Der er derfor store omkostninger ved dispensationssager, selvom begge hesteforældre har "rødt pas", og deres afkom derfor har krav på optagelse i stambogen. Dette betyder, at det reelt ikke er muligt at anvende egen hingst til avl, medmindre kravene i stambogsreglementet er opfyldt.

Susanne Bro Lundgren har i brev af 22. februar 2023 oplyst, at klagen over DI fastholdes, og at der herudover nu tilføjes nye klagepunkter.

Susanne Bro Lundgren har anført bl.a., at DI de facto har monopol på stambogsføring i Danmark, da der pt. ikke findes andre danske stambogsførende organisationer for racerene islandske heste, der er bemyndiget af den danske stat. Det statsligt udpegede stambogskontor og DI's avlskomité administrerer ikke efter dyreavlsforordningen samt den islandske moderstambog og FEIF's regler.

Herudover har Susanne Bro Lundgren anført, at DI er forpligtet til at følge formålsparagraffen i FEIF's Breeding Regulations, og at DI er datterstambog til Islands moderstambog, selvom DI ikke har erklæret dette overfor Fødevarestyrelsen. DI sikrer ikke, at tilpasninger til FEIF's avlsprogram kan foregå hurtigt og smidigt.

Videre har Susanne Bro Lundgren anført, at det har været belagt med et højt strafgebyr på 6.520 kr. at få et "hul-i-hegnet" føl registreret med et rødt pas. Det sorte pas, som er markant billigere, kan ikke bruges til stævner, selvom det er en raceren hest, som har krav på stambogsoptagelse.

Susanne Bro Lundgren har derudover anført, at DI har opfundet sin egen fortolkning af "EU-hingstelisten" som svar på, hvordan danske avlere med hingste her i landet, som ikke ville kunne opnå DI-godkendelse under dansk afsnit, kan få en tilladelse til at avle i Danmark.

Susanne Bro Lundgren fastholder, at avlere ikke har kunnet få lov til at bedække med egen ukårede hingst, med mindre avleren søger en EU-hingstetilladelse eller laver et

”hul-i-hegnet” føl med et højt strafgebyr for pasudstedelse. Det giver ikke mening at have en ”hul-i-hegnet”-dispensation, når alle racerene føl skal optages i stambogen.

Endvidere har Susanne Bro Lundgren anført, at FEIF har ansvaret for regler om stævneridning. Her kan kun deltage racerene islandske heste, som er optaget i stambogen. Det fremgår klart af forordningen, at DI er forpligtet til at stille alle andre tjenesteydelser til rådighed for racerene heste.

Susanne Bro Lundgren har bemærket, at DI ikke på noget tidspunkt har henvist hendes sag til DI's klageudvalg. DI's tvistløsningsorgan, som skal nedsættes i henhold til dyreavlsforordningen, er aldrig blevet nedsat og eksisterer ikke. Det er korrekt, at DI efter indsendelse af deres partshøringssvar har indkaldt til et dialogmøde ”i regi af Klage- og Ordensudvalget”. Susanne Bro Lundgren anfører, at hun har takket nej til denne invitation, så længe klagesagen kører.

Hovedpunkter i Dansk Islandshesteforenings bemærkninger til klagen

Dansk Islandshesteforening (DI) har i partshøringssvar af den 3. januar 2023 anført bl.a., at DI ikke forhindrer avlere i at bruge en hingst uden bedækningstilladelse, hverken en hingst af egen avl eller en anden hingst. Alle danskfødte, racerene islandske heste optages i den internationale stambog, Worldfengur, og får udstedt et pas. For hingste gælder dette uanset, om hingsten har bedækningstilladelse eller ej. Med hensyn til avleres adgang til tjenesteydelser under avlsprogrammet, mener DI ikke, at stævner kan karakteriseres som en tjenesteydelse under avlsprogrammet i dyreavlsforordningens forstand.

DI har videre anført bl.a., at DI ikke forhindrer avlere i at bruge en hingst uden bedækningstilladelse. Hvis afkommet er en renracet, islandsk hest, vil den blive optaget i stambogen. Dog er der behov for at præcisere denne mulighed i foreningens stambogsreglement. Der udstedes bedækningstilladelse til hingste med en bedækningstilladelse udstedt af et andet EU-anerkendt forbund, og hingstene opføres på DI's internationale liste.

Herudover har DI anført, at alle føl født af racerene, islandske heste i Danmark bliver indført i den internationale stambog for islandske heste, Worldfengur, og får udstedt et hestepas. Såfremt hingsten, der er fader til føllet, ikke har en bedækningstilladelse, fordres der DNA/afstammingskontrol for at sikre, at der er tale om en racerens islandsk hest.

Når en hingst er optaget på en hingstelite, kan den få en bedækningstilladelse, hvorefter føllene kan anmeldes og få udstedt et rødt pas. Hvis en hingst ikke kan optages på en hingstelite, men hvor begge forældredyr er racerene, vil stambogskontoret være behjælpelig i forhold til DNA/afstammingskontrol. Der har udviklet sig en praksis, hvorefter avlere har kunnet vælge mellem rødt og sort pas, uanset om afkommet var efter en ikke-godkendt hingst.

DI har endvidere anført, at gebyret på 6.520 kr. for et rødt pas i årtier har været sat højere end prisen for en bedækning, der koster 5.000 kr., for at undgå at det er billigere at avle på ikke-godkendte hingste. DI har hertil bemærket, at DI er klar over det uhensigtsmæssige i denne praksis, hvorfor dette skal løses i det nye stambogsreglement.

DI har bemærket, at stævner ikke kan karakteriseres som tjenesteydelser under avlsprogrammet.

Om inddragelse af bedækningstilladelser udstedt på baggrund af bedækningstilladelse fra Tyskland har DI anført, at der ikke er tale om inddragelse, men om harmonisering med tysk praksis. I Tyskland betales et årligt beløb, mens der i Danmark betales et engangsgebyr. Efter harmoniseringen er prisen for en et-årig bedækningstilladelse den samme for en EU-hingst, som for en dansk hingst.

Vedrørende foreningens gebyrer generelt har DI bemærket, at gebyrerne ikke har været ændret i årevis, og at de i vid udstrækning afspejler omkostningerne forbundet med transaktionen.

Endelig har DI anført, at DI har et klagesystem, som klager ikke har benyttet sig af på trods af opfordring hertil. Bestyrelsen har nu besluttet at bringe systemet i anvendelse og indkalde klager for igen at redegøre for ovennævnte forhold.

DI har i brev af den 21. april 2023 supplerende anført bl.a., at DI ikke vil kommentere på alle klagers udsagn, idet DI tidligere har svaret på noget af indholdet, mens der også fremgår forhold, der ikke vedrører den oprindelige klage. DI anerkender ikke, at stambogsreglementet ikke er juridisk gyldigt, men at der er formuleringer, der bør ændres.

Herudover har DI anført bl.a., at klager samt to øvrige avlere har søgt bedækningstilladelse til hingste, der ikke har meritter til at få udstedt en sådan. Avlerne er blevet informeret om, at hingstene ikke kan få bedækningstilladelse på baggrund af meritter, men at føl efter disse hingste vil få udstedt et hestepas.

Endelig har DI anført, at generalforsamlingen i DI er demokratisk, idet alle som ønsker at fremsætte forslag kan gøre det, og alle medlemmer har stemmeret. DI bemærker, at klager i 2021 fremførte et forslag om fri avl, der blev nedstemt af generalforsamlingen med et meget stort flertal.

Fødearestyrelsens afgørelse i sagen

Indledende bemærkninger

Fødearestyrelsen bemærker indledningsvis, at styrelsen har afgrænset behandlingen af sagen til at vedrøre de forhold, der omhandler rettigheder og pligter for avlere og raceforeninger i henhold til dyreavlsforordningen.

Herudover bemærker styrelsen, at Dansk Islandshesteforening er en privat forening, der af Fødearestyrelsen er godkendt efter dyreavlsforordningen som raceforening indenfor hesteavl. Herudover er foreningens avlsprogram godkendt efter dyreavlsforordningen. Dansk Islandshesteforening er derimod ikke udpeget af eller bemyndiget af den danske stat til at varetage avlen af islandsheste i Danmark, ligesom der ikke efter dyreavlsforordningen er noget til hinder for, at der etableres en eller flere yderligere private raceforeninger til avl af islandsheste i Danmark.

Endelig bemærker styrelsen, at det følger af dyreavlsforordningens artikel 14, stk. 4, at raceforeninger, uden at det berører domstolens rolle, har et ansvar for at bilægge tvister, der måtte opstå mellem avlere indbyrdes og mellem avlere og raceforeningen

i forbindelse med gennemførelsen af avlsprogrammer godkendt efter forordningen. Herudover følger det af forordningens bilag I, del 1, litra B, pkt. 1, b), i), at avlerforeninger skal have vedtaget vedtægter, der regulerer bilæggelsen af tvister med avlere, der deltager i deres avlsprogrammer.

Det fremgår af Dansk Islandshesteforenings gældende avlsprogram/stambogsreglement, at medlemmer af foreningen har mulighed for at anke visse afgørelser truffet af foreningen til et ankeudvalg. Avlsprogrammet/stambogsreglementet indeholder imidlertid ikke en beskrivelse af, hvordan egentlige tvister søges bilagt.

Som det fremgår af parternes bemærkninger til sagen, er Dansk Islandshesteforening i færd med at udarbejde et nyt avlsprogram/stambogsreglement. Fødevarestyrelsen har overfor Dansk Islandshesteforening påpeget, at det nye avlsprogram bør indeholde en egentlig tvistløsningsmodel.

Tvister mellem Dansk Islandshesteforening og foreningens avlere vil fremover af styrelsen blive henvist til bilæggelse i regi af foreningen.

Gyldigheden af Dansk Islandshesteforenings avlsprogram

Det følger af dyreavlsforordningens artikel 8, stk. 3, litra a, i), at et avlsprogram godkendes efter forordningen, hvis avlsprogrammet har til formål enten at forbedre racen, bevare racen, skabe en ny race eller genoprette en race.

Herudover skal avlsprogrammet detaljeret beskrive udvælgelses- og avlsmålene, jf. artikel 8, stk. 3, litra b, og programmet skal, når det drejer sig om racerene avlsdyr af hesteracerne, opfylde kravene i bilag I, del 2 og del 3.

Raceforeninger har ret til at fastlægge og gennemføre sådanne avlsprogrammer uafhængigt, forudsat at de overholder denne forordning og enhver betingelse for deres godkendelse, jf. artikel 14, stk. 1.

Avlere har ret til at deltage i et avlsprogram, der er godkendt i henhold til dyreavlsforordningen, hvis deres avlsdyr holdes på bedrifter inden for avlsprogrammets geografiske område, og hvis deres avlsdyr tilhører den race, der er omfattet af avlsprogrammet, jf. herved artikel 13, stk. 1, litra a og b.

Avlere, der deltager i et avlsprogram, der er godkendt efter forordningen, har ret til at få deres racerene avlsdyr indført i stambogen, jf. artikel 13, stk. 2, litra a og b.

Fødevarestyrelsen har i 2012 godkendt Dansk Islandshesteforenings avlsprogram, og det er fortsat styrelsens vurdering, at avlsprogrammet lever op til kravene i dyreavlsforordningen.

Herunder er det styrelsens vurdering, at avlsprogrammets formål samt beskrivelsen af avlsmål mv., lever op til de krav, der følger af forordningen.

Efter avlsprogrammets indhold og det, der er oplyst i sagen, lægger styrelsen endvidere til grund, at avlere af islandsheste i Danmark kan deltage i avlsprogrammet og kan få deres renracede islandsheste optaget i stambogen, jf. afsnittet herom.

Det er dog også styrelsens vurdering, at der på enkelte punkter i administrationen af avlsprogrammet har udviklet sig en praksis, der ikke er helt i overensstemmelse med dyreavlsforordningen, jf. afsnittene om EU-hingstetilladelser og om såkaldt "sorte pas".

Optagelse af racerene islandsheste i stambogen

Det følger af dyreavlsforordningens artikel 13, stk. 2, litra a, at avlere, der deltager i et avlsprogram godkendt efter forordningen, har ret til at få deres racerene avlsdyr indført i hovedafsnittet i stambogen, som raceforeningen har oprettet for racen, jf. artikel 18 og 20.

Hvis stambogens hovedafsnit er inddelt i klasser, skal raceforeningen indføre racerene avlsdyr, der opfylder kriterierne for indførelse i hovedafsnittet, i den klasse, der svarer til disse racerene avlsdyrs meritter, jf. artikel 18, stk. 3.

Dette gælder uanset, om der er tale om en moderstambog eller en datterstambog, jf. forordningens bilag I, del 3, punkt 4, litra c.

Raceforeninger kan oprette et eller flere supplerende afsnit i stambogen for dyr af den samme art, der ikke er berettiget til indførelse i hovedafsnittet, jf. artikel 17, stk. 1.

Efter det i sagen oplyste, lægger Fødevestyrelsen til grund, at alle renracede islandsheste i Danmark, kan optages i Worldfengur/stambogen under Dansk Islandshesteforening. Dette gælder også føl efter hingste uden bedækningstilladelse, når der er tale om renracede islandshesteføl.

Fødevestyrelsen har ikke nogen bemærkninger til, at Dansk Islandshesteforening har inddelt stambogens hovedafsnit i klasser, idet dette er i overensstemmelse med forordningen, så længe stambogen indeholder en åben klasse, der sikrer, at alle renracede islandsheste kan optages.

Avl på ikke-kårede hingste

Af dyreavlsforordningens bilag I, del 3, punkt 2, litra c, fremgår det som også nævnt ovenfor, at avlsprogrammer, der er godkendt efter forordningen, skal indeholde regler vedrørende udstedelsen af bl.a. bedækningscertifikater.

Det følger af forordningens Bilag I, del 3, punkt 1, første afsnit, at racerene avlsdyr af hestearterne kun indføres i en stambog, hvis de er identificeret ved et bedækningscertifikat, og hvis det kræves af avlsprogrammet, som "føl i moderens nærværelse".

Herudover kan det tillades, at racerene avlsdyr af hestearterne indføres i stambogen, hvis dyrene identificeres efter en anden hensigtsmæssig metode, såsom afstammingskontrol baseret på DNA-analyse eller analyse af blodgruppe, jf. Bilag I, del 3, punkt 1, andet afsnit.

Af artikel 14, stk. 2 og 3, følger det, at raceforeninger har ret til at udelukke avlere fra at deltage i et avlsprogram, hvis avlerne ikke overholder avlsprogrammets regler eller forpligtelserne fastsat i vedtægterne, og til at udelukke avlere fra medlemskab, hvis avlerne ikke opfylder forpligtelserne fastsat i vedtægterne.

Det fremgår af Dansk Islandshesteforenings stambogsreglement, at målet for avlen af islandske heste i Danmark er, at med bibeholdelsen af den islandske hests variationsbredde at tilstræbe en stadig forbedring af den islandske hest. Dette formål er i overensstemmelse med dyreavlsforordningen.

Ligeledes er det i overensstemmelse med forordningen, at Dansk Islandshesteforening i avlsprogrammet fastsætter regler om bedækningstilladelser, der netop skal være med til at sikre opnåelsen af formålet med avlen af islandsheste under Dansk Islandshesteforening.

Fødevarestyrelsen bemærker i den forbindelse, at også ikke-kårede hingste kan opnå en bedækningstilladelse, jf. dog nærmere herom nedenfor, og at alle renracede islandsheste kan optages i stambogen.

I forhold til spørgsmålet om eventuelle (straf-)gebyrer for avl uden bedækningstilladelse bemærker styrelsen, at Dansk Islandshesteforening er en privat forening, og at der ikke i forordningen – eller andre steder – er hjemmel til, at styrelsen kan regulere foreningens gebyrer.

EU-hingste tilladelser

Af dyreavlsforordningens bilag I, del 3, punkt 2, litra c, fremgår det som også nævnt ovenfor, at avlsprogrammer, der er godkendt efter forordningen, skal indeholde regler vedrørende udstedelsen af bl.a. bedækningscertifikater.

Fødevarestyrelsen stiller sig dog uforstående overfor den praksis hos Dansk Islandshesteforening, hvorefter avlere, hvis hingst ikke kan opnå en bedækningstilladelse som kåret hingst, kan opnå en bedækningstilladelse under internationalt afsnit i stambogen, hvis de først har fået en bedækningstilladelse hos en avlsforening i et andet EU-land.

Der er her tale om en praksis, der ikke bare gælder hingste, der opholder sig i eller indføres fra andre EU-lande, men også hingste, der hele tiden har opholdt sig i Danmark.

Fødevarestyrelsen finder ikke, at dette er i overensstemmelse med forordningens princip om, at avlere tilknyttet en avlsforening, skal behandles lige, jf. herved forordningens præambel punkt 34 og Bilag I, del 1, litra B, punkt 1, b), ii).

Styrelsen finder således, at avlere, hvis danske hingste under alle omstændigheder i sidste ende kan få tildelt en bedækningstilladelse under et særligt afsnit i Dansk Islandshesteforenings stambogsreglement/avlsprogram, ikke bør henvises til først at skulle opnå en bedækningstilladelse i et andet EU-land.

Fødevarestyrelsen skal derfor anmode Dansk Islandshesteforening om at ændre denne praksis.

Dansk Islandshesteforenings praksis med tildeling af såkaldte ”sorte pas”

Det følger af dyreavlsforordningen artikel 13, stk. 2, litra e, at avlere, der deltager i et avlsprogram godkendt efter forordningen, har ret til at få udstedt et zooteknisk certifikat i henhold til artikel 30, stk. 1 og 4.

Af dyreavlsforordningens artikel 30, stk. 1, følger det, at hvis avlere, der deltager i et avlsprogram, der er godkendt efter forordningen, anmoder om zootekniske certifikater for deres avlsdyr, skal den raceforening, der gennemfører avlsprogrammet, udstede disse certifikater.

Foretager raceforeningen individafprøvning eller avlsværdivurdering, skal resultaterne heraf fremgå af det zootekniske certifikat, jf. artikel 30, stk. 7, litra a og b.

Avlere, der deltager i et godkendt avlsprogram, har ret til at deltage i individafprøvning og avlsværdivurdering, jf. artikel 13, stk. 2, litra d, og til at have adgang til alle de andre tjenester, som i forbindelse med avlsprogrammet leveres til de deltagende avlere af raceforeningen, jf. stk. 2, litra g.

Det fremgår af sagen, at Dansk Islandshesteforening i praksis udsteder zootekniske certifikater i to udgaver. Således får føl efter godkendte hingste et såkaldt "rødt pas", mens føl efter ikke-godkendte hingste får udstedt et såkaldt "sort pas". Det fremgår endvidere, at et "sort pas" koster mere end et "rødt pas", og at heste med "sorte pas" ikke kan deltage i stævner. Endelig fremgår det, at Dansk Islandshesteforening selv er af den opfattelse, at denne praksis ikke er hensigtsmæssig, og at dette skal løses i forbindelse med udarbejdelsen af det nye avlsprogram/stambogsreglement.

Fødevarestyrelsen henviser her for det første til, at avlere tilknyttet en avlsforening, skal behandles lige, og at avlere har ret til at få renracede dyr optaget i stambogen.

Det er styrelsens vurdering, at alle racerene dyr, der optages i et avlsprogram, skal have udstedt samme type zootekniske certifikat. Det er herefter oplysningerne indeholdt i certifikatet om individafprøvning og avlsværdivurdering, der danner grundlag for klassifikation og avlsværdi af det enkelte dyr.

Med hensyn til retten til at deltage i stævner bemærker styrelsen, at hvis der er tale om stævner, der udbydes og arrangeres af en avlsforening, og hvis stævnerne udgør et led i individafprøvning og avlsværdigvurdering, så er det styrelsens opfattelse, at der er tale om en tjeneste i forordningens forstand, som alle avlere under avlsprogrammet skal have adgang til.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage indgives på klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID eller Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Fødevarestyrelsen via klageportalen.

I klageportalen sendes klagen automatisk først til Fødevarestyrelsen. Hvis Fødevarestyrelsen fastholder afgørelsen, sender Fødevarestyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klagen, hvis den sendes uden om klageportalen, medmindre klager er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis man ønsker

at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Anvendelse af personoplysninger

Fødevarestyrelsen har anvendt oplysninger om dig i forbindelse med sagsbehandlingen. Du kan læse om Fødevarestyrelsens persondatapolitik [her](#). Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig til Fødevarestyrelsen.

Med venlig hilsen

Anne Marie Wegersleff Hansen

Fuldmægtig, cand.jur.